

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ การวิเคราะห์สถานการณ์การจัดการความรู้ของพยาบาลวิชาชีพใน
งานการพยาบาลผู้ป่วยศัลยศาสตร์ โรงพยาบาลมหาราชนครเชียงใหม่

ผู้เขียน นางสาว โสมวดี กล่อมสังข์

ปริญญา พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการพยาบาล)

คณะกรรมการที่ปรึกษาการค้นคว้าแบบอิสระ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จิตติณัฐ อัครเดชะอนันต์ อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ผ่องศรี เกียรติเลิศสนภา อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

บทคัดย่อ

การจัดการความรู้เป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยเพิ่มผลการปฏิบัติงานขององค์กร การศึกษาครั้งนี้
มีวัตถุประสงค์เพื่ออธิบายสถานการณ์การจัดการความรู้และระบุปัญหา/อุปสรรคและข้อเสนอแนะ
เกี่ยวกับการจัดการความรู้ของพยาบาลวิชาชีพในงานการพยาบาลผู้ป่วยศัลยศาสตร์ โรงพยาบาล
มหาราชนครเชียงใหม่ กลุ่มตัวอย่างเป็นเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการจัดการความรู้และพยาบาลวิชาชีพ
จำนวน 18 คน ซึ่งเลือกแบบเจาะจงจากเจ้าหน้าที่พยาบาลในงานการพยาบาลผู้ป่วยศัลยศาสตร์
เครื่องมือการวิจัยที่ใช้ประกอบด้วยแนวทางสัมภาษณ์รายบุคคลและประชุมกลุ่มระดมสมองที่
พัฒนาโดยผู้ศึกษามีพื้นฐานมาจากกรอบแนวคิดของอาร์เธอร์ แอนเดอร์สันและสถาบันคุณภาพและ
เพิ่มผลผลิตอเมริกา (1996) วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติพรรณนาและการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลของการศึกษานี้พบว่า

1. ความรู้ขององค์กรเป็นความรู้เกี่ยวกับการพยาบาลพื้นฐาน การพยาบาลผู้ป่วย
ศัลยกรรมและการพยาบาลศัลยกรรมเฉพาะทาง ซึ่งพบทั้งในรูปแบบความรู้ชัดแจ้งและความรู้ฝังลึก
2. กระบวนการจัดการความรู้ในงานการพยาบาลผู้ป่วยศัลยศาสตร์คือ การกำหนด
ความรู้ การรวบรวมความรู้ การปรับแต่งความรู้ การเรียบเรียงความรู้ การนำความรู้มาใช้ การแบ่ง
ปันความรู้ และการสร้างความรู้
3. ปัจจัยเอื้อต่อการจัดการความรู้คือ ภาวะผู้นำที่ให้การสนับสนุนและประสานงาน
วัฒนธรรมของการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และการมีส่วนร่วม การใช้เทคโนโลยี และการติดตามผลอย่าง
ต่อเนื่องและการประเมินผล

4. ปัญหาอุปสรรคของการจัดการความรู้ คือ บุคลากรไม่สามารถเข้าร่วมกิจกรรมการจัดการความรู้ เวลาที่จำกัดในการสืบค้นข้อมูล และเงินทุนที่จำกัดในการสร้างนวัตกรรมนอกจากนี้ ยังพบว่าผู้บริหารระดับสูงให้การสนับสนุนและตั้งใจไม่เพียงพอและมีข้อจำกัดในการเผยแพร่ความรู้สู่สาธารณะ

5. ข้อเสนอแนะจากการศึกษาครั้งนี้คือ การจัดสรรเวลาในเข้าร่วมกิจกรรมการจัดการความรู้ การจัดหาปัจจัยเอื้อและปัจจัยจูงใจในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และการจัดสรรงบประมาณในการสนับสนุนกระบวนการจัดการความรู้

ผู้บริหารทางการแพทย์สามารถใช้ผลจากการศึกษานี้เป็นข้อมูลในการพัฒนาแผนเพื่อการพัฒนาและส่งเสริมการจัดการความรู้ในงานการพยาบาลผู้ป่วยศัลยศาสตร์ โรงพยาบาลมหาราชนครเชียงใหม่

Independent Study Title Situational Analysis of Knowledge Management Among Professional Nurses in Surgical Nursing Department, Maharaj Nakorn Chiang Mai Hospital

Author Miss Somvadee Klomsung

Degree Master of Nursing Science (Nursing Administration)

Independent Study Advisory Committee

Assistant Professor Dr. Thitinut Akkadechanunt Advisor

Assistant Professor Dr. Pongsri Keitlertnapha Co-advisor

ABSTRACT

Knowledge management is an important factor for enhancing organizational performance. The purposes of this study were to describe the situations regarding knowledge management and to identify problems, obstacles, and suggestions regarding the knowledge management among professional nurses in surgical nursing department, Maharaj Nakorn Chiang Mai hospital. The samples included documents related to knowledge management and 18 professional nurses, purposively selected from nursing personnel in the surgical nursing department. Research instruments were the guidelines for individual interviews and group brainstorming developed by the researcher based on the concept of Arthur Andersen and The American Productivity & Quality Center (1996). Data were analyzed using descriptive statistics and content analysis.

The results of this study were as follows:

1. Organizational knowledge was the knowledge related to basic nursing, surgical nursing, and specific surgical nursing which found both tacit and explicit knowledge.
2. The process of knowledge management within the surgical nursing department was the knowledge identification, knowledge collection, knowledge adaptation, knowledge organization, knowledge application, knowledge sharing and knowledge creation.

3. The knowledge management enabling factors were support and facilitate leadership, the culture of knowledge sharing and participation, the technology appliance, and the continuous monitoring and evaluation.

4. Problems and obstacles of the knowledge management were inability of staff to join the knowledge management activities, lack of time for searching information, insufficient budget to create innovation, inadequate support and motivation from top level administrators and limitation in disseminating knowledge to public.

5. Recommendations from this study were providing time for staff to participate in the knowledge management activities, arranging the facilitating and motivating factors for knowledge sharing, and allocating budget to support the knowledge management process.

Nurse administrators could use the results of this study as a database to develop a plan for improvement and promoting knowledge management in the surgical nursing department, Maharaj Nakorn Chiang Mai hospital.